

Pere Calders

COSES APARENTMENT INTRASCENDENTS

Durant molt de temps vaig viure en una dispesa de prop del port. La família que la regentava va arribar a tenir-me molta estimació, i quan els vaig dir que me n'havia d'anar a Bratislava per raons de policia la senyora de la casa em digué:

— Deixeu-nos un retrat vostre. El posarem damunt el piano i així us podrem enyorar més de gust.

Jo li vaig dir que no en tenia cap, que mai no havia estat partidari de fer-me retratar, però la dama insistí:

— Feu-vos-en fer un. Encara que no tingui cap importància. Una cosa senzilleta, sabeu? Només per conservar la fesomia.

Realment era tan simple complaure-la i jo li devia tantes coses que no es poden contar, que aquella tarda em trobava fent antesala a casa d'un fotògraf de barriada.

Quan em tocà el torn, vaig explicar que volia un retrat petit, de poc preu, i que com més aviat enllestíssim millor. Vaig procurar fer entendre que la mirada de la màquina em produïa desconcert i que si fos possible fer retrats amb anestèsia jo en seria adepte.

— Procurarem que us sigui lleu —digué el fotògraf—. Usarem magnesi i no us sentireu de res.

Em va posar bé, mugué la mà i em digué que mirés l'objectiu, que sortiria un ocell. Això, naturalment, sempre desperta interès, i, mentre mirava amb els ulls ben oberts per no perdre detall, l'home va prémer un botó i una pera de goma que hi havia al costat de la màquina.

Aleshores, les coses pengueren un aire de grandesa

que esfereïa. A la meua dreta, la flamarada del magnesi va semblar que portés un tros de cel d'estiu a la cambra; jo vaig fer un salt de persona ben nodrida, per protegir-me darrera la màquina, i des d'allí vaig veure com la flama havia encès una cortina de vellut negre. El foc s'encomanà als mobles i al cap de cinc minuts cremava tota la casa, de la qual escapàrem l'artista i jo per miracle.

Aquell vespre mateix la gent tenia notícies que havia cremat un bloc de cases i que moriren més de tres-centes persones, totes de bona família.

PERE CALDERS

El Premi d'Honor de les Lletres Catalanes d'aquest any ha estat concedit a Pere Calders, un dels màxims exponents de la narrativa curta en català. D'ell han dit els crítics literaris: «L'obra de Pere Calders voreja l'absurd, concebut, gairebé sempre, no pas a partir d'unes visions fantàstiques i sobrenaturals, sinó amb la intenció de recrear un món aparentment normal», i que l'autor ens presenta «un món literari a mig aire entre la raó i el subconscient, un món en ebullició constant, entre calmat i frenètic, alguna vegada aparentment caòtic, però mai irracional».

Aquí en teniu una mostra:

VIDA ESCALENCA

REFRESQUEM LA MEMÒRIA

RICARD GUANTER

ACLARIMENT

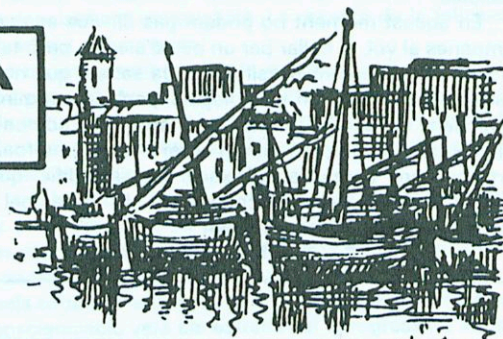
Per si els nostres lectors no ho advertissin, els comuniquem que d'ara endavant, fins una nova variació, els temes que tractarem seran molt més concisos, més breus, més concebuts com a cròniques d'esdeveniments succeïts a l'Escala ja fa alguns anys —tot i que per als més grans els semblarà més recents— i en aquests temes hi predominarà la informació gràfica sobre l'escripta.

Per això, faré ús d'articles de caràcter local que fa uns anys vaig publicar en alguns diaris i setmanaris.

Aquest canvi ve motivat per la intenció —la voluntat hi és— que tinc de publicar, quan el temps m'ho permeti i disposi del suficient recull de material gràfic i escrit, un llibret —no m'atreveixo a qualificar-lo de llibre— sobre temes locals tractats en la mateixa línia que fins ara ho venia fent a «L'Escalenc», si bé amb més extensió i amb més abundància de fotografies, ja que per raons d'espai, he hagut de sintetitzar i no he pogut explicar-me en detalls i concrecions, com desitjava.

D'altra banda, la part costumista i de tradicions de la població queda suficientment coberta per la secció de les entrevistes a persones d'edat avançada de l'Escala.

En el decurs de quatre anys de col·laboració continuada a la nostra revista, que és la de tots, he rebut un valuós ajut de persones escalenques que m'han explicat anècdotes, fets i coses del nostre

poble, que m'han facilitat fotografies antigues, documents, escrits i papers pertanyents a la història local, com també respecto aquells que m'ho han negat en rodó.

Als primers, que són la gran majoria, els dono les gràcies, en nom de la història escalenca, amb la confiança que em seguiran ajudant per a portar a terme la recopilació de la vida del nostre poble, fins allà on sigui possible i jo m'hi vegi capaç.

I sense més preàmbuls, anem al que dèiem:

DESPRES D'ONZE ANYS I QUATRE MESOS D'ESTAR AL FRONT DE L'ALCALDIA DE LA VILA, CESSA EN EL SEU CÀRREC EL SENYOR JAUME SUREDA, EL QUAL ES SUBSTITUÏT PER EL SENYOR JOAN MASSANET

Amb aquets titulars, el dia 15 d'abril del 1959 publicavem en el diari de Girona «Los Sitios» la següent crònica, la qual, traduïda al català, en la seva primera part, deïa així: